

ГІГІЄНИЧНІ ПРИНЦИПИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В УСТАНОВАХ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ

Освітній процес – це навчання і виховання, організовані установою освіти з метою засвоєння учнями змісту освітніх програм. Провідним в сучасній школі є принцип розвиваючого навчання, що стимулює розумовий розвиток дітей. При цьому одним з основних завдань педагогічного процесу повинна стати така його організація, яка дозволить зберегти працездатність і здоров'я учнів. У шкільну практику повинні впроваджуватися науково обґрунтовані стратегії планування та організації освітнього процесу, що передбачають не тільки спрямовані на інтенсифікацію та підвищення ефективності засвоєння навчальних програм методи навчання та методики викладання, а й такі їх види, які відповідають функціональним можливостям організму учня на кожному віковому етапі.

Освіта є сферою діяльності, яка швидко і бурхливо змінюється, яка постійно реформується під впливом як політики держави, так і розвитку педагогічних, інноваційних технологій, бажань і можливості педагогів. Нерідко діти стають учасниками широкомасштабних експериментів без належного обґрунтування і науково-методичного супроводу. Все це змушує гігієністів дитячого і підліткового віку ретельно стежити за всіма процесами, що відбуваються в системі освіти, давати їм фізіолого-гігієнічну оцінку, формулювати медико-профілактичні вимоги і розробляти науково-обґрунтовані заходи з охорони здоров'я, профілактики захворювань як в дитячому, так і в підлітковому віці в умовах різного виду сучасних освітніх установ [1].

У зв'язку з цим вкрай актуальним є не тільки вивчення стану здоров'я дітей та чинників, які чинять найбільш несприятливий вплив на нього, а й можливість прогнозувати основні тенденції в стані здоров'я дітей в сучасних соціально-економічних і еколого-гігієнічних умовах, ґрунтуючись на знаннях загальних закономірностей росту і розвитку дітей, формування здоров'я дитячої та підліткової популяції.

Проблема збереження і поліпшення здоров'я дітей, в тому числі учнів загальноосвітніх установ, є найважливішим державним завданням та завданням створення освітнього середовища як системи впливів і умов формування особистості за певним заданим зразком, а також система можливостей для її розвитку, що містяться в соціальному і просторово-предметному оточенні [2, с.205].

З огляду на те, що період шкільного навчання - це період фізіологічного росту, розвитку, формування дитини, то найбільш доцільним є поліпшення умов, які формують здоров'я дітей, тобто самих освітніх установ, перетворення школи в головне місце управління здоров'ям учнів - школу здоров'я.

У сучасних соціально-економічних умовах, набуває важливості зменшення несприятливого впливу негативних зовнішніх чинників життя школярів шляхом використання керованих чинників, які не потребують додаткових фінансових витрат [1], таких як:

– доведення ряду показників внутрішньошкільного середовища до оптимальних;

– вдосконалення навчальних програм;

– дотримання гігієнічного режиму в школі та вдома;

– проведення оздоровчих та загартовуючих заходів;

– виховання здорового способу і стилю життя серед дітей і молоді.

Через споживацьке ставлення до свого здоров'я членів суспільства і неправильне виховання дітей, відсутність стереотипу самозбережувальної поведінки найбільш важливим стає створення позитивних мотивацій в ставленні до здоров'я, вироблення умінь і навичок здорового способу життя та попередження захворювань, перш за все у підростаючого покоління. Оскільки здоров'я дитини – це фундамент здоров'я дорослої людини. При цьому, слід використовувати не тільки зусилля медичних працівників, а й педагогів, і батьків.

Гігієнічними принципами організації освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти можна визначити наступні [1; 2]:

– наукова організація освітнього процесу;

– правильна організація праці та відпочинку;

– складання шкільного розкладу з урахуванням гігієнічних вимог;

– дотримання графіка проведення контрольних робіт;

– дотримання гігієнічних вимог до організації загальноосвітнього уроку;

– забезпечення необхідної рухової активності учнів;

– забезпечення оптимальних умов навчання – дотримання санітарних норм, правил і гігієнічних нормативів;

– охорона здоров'я учнів через забезпечення оптимального стану організму дітей і медичний контроль.

Ефективність освітньої діяльності учнів залежить від кількох основних взаємопов'язаних складників: ресурсів, мотивації і задоволення від отриманих результатів. Але важливо врахувати і гігієнічні умови забезпечення освітнього процесу.

Література

1. Про затвердження Примірного переліку медичних виробів, лікарських засобів та інших матеріалів, які повинні бути у складі медичної укладки для надання медичної допомоги у медичному пункті закладу освіти. Наказ МОЗ № 637 від 06.04.2021 року. URL: <https://osvita.ua/legislation/other/82194/>

2. Трубачева С. Е. Психолого-педагогічні особливості проектування освітнього середовища гімназії. Науковий вісник Ужгородського університету. Серія: «Педагогіка. Соціальна робота». 2019. Випуск 2 (45). С. 205- 208.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>